

تحليل سياست هاي قامين سلامت: رويکرد باليني

نويسندگان:

توماس اس بودنهايمر

كوين گرومباخ

مترجم:

دکتر شهرام توفیقي

۱۳۹۰

سرشناسه : بودنهايمر تامس
عنوان و نام پديد آور : تحليل سياست هاي تامين سلامت: رويکرد باليني/نويسندگان توماس اس بودن
هايمر و كوين گرومباخ. ترجمه شهرام توفيقی
مشخصات نشر : تهران: محور، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهري : ۵۱۳ ص.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۶۷۹۶-۸۷-۸
وضعيت فهرست نویسی : فيپا
يادداشت : عنوان اصلي- Understanding health policy: a clinical approach
موضوع : سياست پزشکی - ايالات متحده
موضوع : اقتصاد پزشکی - ايالات متحده
شناسه افزوده : گرومباخ، كوين
شناسه افزوده : Grumbach
رده بندي كنگره : RA ۳۹۵/۱۳ب۹ ۱۳۸۹
رده بندي ديويي : ۳۶۱.۰۹۷۳/۲
شماره كتابشناسی ملی : ۲۱۳۵۹۱۶

انتشارات محور

تهران- خيابان انقلاب- تقاطع ۱۲ فروردین- پلاک ۱۳۱۴ ۹۱۲۹۶۱۱۴۳ - ۰۶۶۹۹۲۵۱
نام کتاب: تحليل سياست هاي تامين سلامت: رويکرد باليني
نويسنده: توماس اس بودنهايمر
مترجم: دكتر شهرام توفيقی
چاپ: اول - ۱۳۹۰
چاپ: صحافي فراين
حروفچين و صفحه آرا: شركت بهين پويان هوتن
شابک: : ۹۷۸-۹۶۴-۶۷۹۶-۸۷-۸
قيمت: ۱۲۰۰۰ تومان
شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه

با همكاری مركز تحقيقات مديريت سلامت دانشگاه علوم پزشکی بقيه ا... الاعظم (عج) و
شركت بهين پويان هوتن www.bphealthmanag.com

كلييه حقوق نشر بصورت كاغذی، الكترونيکی و غيره محفوظ و مخصوص مترجم است.

تلفن مركز پخش: ۰۲۱-۴۴۰۵۵۴۳۶

فهرست مندرجات

- سخن مترجم و
- پیشگفتار نویسنده ک
- فصل اول: مقدمه: ناسازه ی افزونی و بی بهری ۱
- فصل دوم: پرداخت بابت مراقبت از سلامت ۸
- فصل سوم: دسترسی به مراقبت از سلامت ۳۶
- فصل چهارم: بازپرداخت به ارایه دهندگان مراقبت از سلامت ۶۷
- فصل پنجم: مراقبت از سلامت چگونه سازماندهی شده است؟ (قسمت اول) ۹۱
- فصل ششم: مراقبت از سلامت چگونه سازماندهی شده است؟ (قسمت دوم) ۱۲۵
- فصل هفتم: نیروی کار مراقبت های بهداشتی و درمانی و آموزش متخصصان سلامت ۱۴۹
- فصل هشتم: کنترل دردناک هزینه در مقابل کنترل بدون درد هزینه ۱۸۳
- فصل نهم: مکانیسم های کنترل هزینه ها ۲۰۸
- فصل دهم: کیفیت مراقبت از سلامت ۲۳۹
- فصل یازدهم: پیشگیری از بیماری ها ۲۸۶
- فصل دوازدهم: مراقبت های بلندمدت ۳۰۸
- فصل سیزدهم: علم الاخلاق پزشکی و سهمیه بندی مراقبت از سلامت ۳۳۱
- فصل چهاردهم: مراقبت از سلامت در چهار کشور دنیا ۳۷۱
- فصل پانزدهم: بیمه ملی سلامت ۴۱۲
- فصل شانزدهم: تعارض و تغییر در نظام مراقبت از سلامت آمریکا ۴۳۹
- فصل هفدهم: نتیجه گیری؛ فشارها و چالش ها ۴۶۹
- فصل هجدهم: سئوالات و عناوین بحث ها ۴۷۷

سخن مترجم

کتاب "تحلیل سیاست های تامین سلامت: رویکرد بالینی"، ترجمه ای است از کتاب با ارزش *Understanding Health Policy: A Clinical Approach* نوشته دو پزشک با ذوق به نام های توماس بودنهایمر و کوین گرومباخ. این کتاب به شیوه ای تجربه گرا از طریق بیان داستانک هایی، که ریشه در واقعیات روزمره و تجربیات لمس شده پزشکان دارد، تلاش می کند آنچه را که در حوزه درمان در ایالات متحده اتفاق می افتد به وضوح نشان داده و رابطه آنها را با سیاست ها و تصمیم های گرفته شده، در سطح کلان و خرد، تشریح کند. شاید در طول کتاب هیچگاه نویسندگان نکته ای را به صورت تجویزی و دستوری بیان نکرده باشند، ولی داستانک ها و تحلیل های آنها به زیبایی و با تاثیری دو چندان آثار عملی خط مشی ها و سیاست ها را نشان می دهند. هم جنبه های خوشایند و هم جنبه های ناخوشایند، به شیوه ای کمابیش بی طرفانه، در کنار هم نشان داده شده اند تا خواننده خود راه را بیابد. این کتاب به دلیل سیاق نگارش و محتوای غنی به عنوان یکی از منابع درسی سیاستگذاری سلامت و از منابع آزمون در المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور، محور مدیریت نظام سلامت، برگزیده شده است.

فلسفه حاکم بر نظام سیاسی و اداری ایالات متحده امریکا این گونه است که آزادی نسبتا زیادی به بازار داده می شود تا عرضه و تقاضا، خود راه را پیدا کنند، در نتیجه دولت به کار سیاستگذاری و نظارت می پردازد و تمرکز در حداقل میزان ممکن وجود دارد، این دیدگاه باعث شده، خواسته یا ناخواسته، نظام سلامت ایالات متحده به بزرگترین و پویاترین آزمایشگاه

سیاست های نظام سلامت تبدیل شود. حالت های گوناگونی، برحسب ابتکار و شرایط محیطی و قانونی توسط پزشکان و غیر پزشکان، در نحوه رابطه مالی بین بیمار و پزشک تعریف شده و به اجرا در آیند؛ انواع موسسه های بیمه ای با اختیارات و خط مشی های مختلف به وجود آیند؛ هر کدام از این ها، آثار خود را گذاشته و در میدان مبارزه با رقیبان و خواسته های مردم و قوانین یا از بین رفتند، یا تغییر رویه دادند، یا منجر به پیدایش گونه ای جدید از سازمان های مرتبط با سلامت شدند. دینامیسم برهمکنشی پنج بازیگر اصلی بازار نظام سلامت، یعنی پزشک، بیمار، موسسه تشخیصی و درمانی، سازمان های بیمه گر و دولت، در محیط آزاد و پویای نظام سلامت ایالات متحده با وضوح کامل و دوره های زمانی بسیار کوتاه قابل شناسایی است. در این کشور، مردم در نقش های مختلف، یعنی موسسه های درمانی و موسسه های بیمه ای و بیماران و پزشکان، به سرعت به کنش های یکدیگر واکنش نشان می دهند. رفتار متقابل این موجودیت ها گوشه هایی از انتظارات، ادراکات، نیازها، آسیب ها، بهره ها و تمایلات جامعه و موسسات را نشان می دهد. آموزه های فراوانی از این برهمکنشی ها برای سایر دولت ها و موسسات پزشکی وجود دارد. در کشور ما سیاست های حوزه سلامت هیچگاه فراگیری بایسته را نداشتند. به ندرت دینامیسم رفتار حوزه مالی، رفتار سازمان های بیمه گر، رفتار پزشکان و رفتار موسسه های تشخیصی و درمانی به صورت یکپارچه مورد واکاوی و تحلیل قرار گرفته است. سال هاست که عنصر قدرت سیاسی و اداری در مقابله با عنصر قدرت اقتصادی و مالی به دلیل کاستی در نگرش علمی مناسب و پویا و با زیرمایه ای از احساسات پوپولیستی از راه تحکم و دستور دهی وارد می شود، نتیجه چنین رویکردی از پیش معلوم است، شکست در تنظیم منطقی روابط مالی و نظارتی کیفی و کمی بر بازار و کیفیت مراقبت از سلامت. در نتیجه، درخواست ها و پرداخت های پنهان و آشکار چند برابر تعرفه و ویزیت ده ها بیمار تا ساعاتی پس از نیمه شب در مطب ها، و ناتوانی سازمان های بیمه ای و وزارت بهداشت در کنترل این پدیده و تجاری سازی شدید حرفه های پزشکی و پیراپزشکی ناگزیر پدیدار می شوند. نظام سلامت ایران در معرکه تعارض منافع بین گروه ارایه دهندگان خدمات (پزشکان و موسسات پزشکی) و گروه پرداخت کنندگان (بیماران، سازمان های بیمه گر، و دولت) نتوانسته است از پتانسیل های مردم و جامعه در قالب نهادهای

مدنی (نظارتی و حمایتی) و نهادهای تجاری (سازمان های بیمه ای) و نهادهای حقوقی و مکانیسم های رقابت سازنده بین پنج بازیگر اصلی بازار سلامت استفاده درست را ببرد. برخی از قوانین پایه ای مانند تمام وقتی اعضای هیات علمی دانشگاه ها به دلایل مبهم اجرا نمی شوند و دستگاه های نظارتی نیز سکوت کرده اند. سازمان بیمه همگانی خدمات درمانی و نظایر جدیدالتاسیس آن نقش خود به عنوان خریدار خدمت را نادیده گرفته و وظیفه های هشتگانه خود را فقط در قالب صندوق پول و واسطه مالی خلاصه کرده اند. سازمان نظام پزشکی نقش نظارتی خود را محدود کرده، بخش حقوقی کشور هنوز عمیقاً درک نکرده که حق دریافت خدمات مراقبت از سلامت نیز جزء حقوق اساسی شهروندان است و باید به طور فعال دفاتر وکالت برای حفظ حقوق دریافت کنندگان خدمات و نیز برای حفظ حقوق ارائه دهندگان خدمات و مدیران موسسات خدمات سلامت وارد میدان شوند، و اندیشمندان حقوق خلاء های قانونی فراوانی که وجود دارد به تدریج پر کنند.

ترجمه این کتاب نیز داستانی دارد! اولین ترجمه از روی ویرایش سوم کتاب (سال ۲۰۰۱) به سفارش یک موسسه پژوهشی در سال ۱۳۸۴ با همکاری سه تن از همکاران آغاز شد. در نیمه راه در سال ۱۳۸۵، ویرایش چهارم کتاب (سال ۲۰۰۴) به دست مترجمین رسید. قرار شد ترجمه از روی ویرایش چهارم تکمیل شود. این کار انجام شد، ولی سه همکار پیشین به دلایلی نتوانستند به همکاری ادامه دهند و کار ترجمه را با مشارکت دو دوست دیگر تمام کردم. ترجمه به موسسه تحویل داده شد. فرآیند تایید ترجمه از طرف موسسه به دنبال کش و قوس های فراوان و بالاخره تغییر مدیریت در موسسه مذکور بسیار طولانی شد. در نهایت قرار داد بین مترجم و موسسه در سال ۱۳۸۷ لغو گردید. بخش هایی از این ترجمه به صورت پلی کپی در چند کلاس برای دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و دانشجویان اقتصاد بهداشت و در کلاس های بازآموزی پزشکان به صورت محدود توزیع شد و مورد نقد قرار گرفت. در جریان پیدا کردن ناشر، ویرایش پنجم کتاب توسط نویسندگان منتشر شد (سال ۲۰۰۹). تغییرات نسبتاً قابل توجه بود، به همین دلیل در سال ۱۳۸۸ مجدداً ترجمه انجام گردید. این بار به دلیل ناامیدی همکارانی که در ترجمه های پیشین شرکت داشتند، مترجم به تنهایی کار

ترجمه را آغاز کرده و به پایان رساند. ترجمه و بازخوانی و ویرایش آن در زمستان ۸۸ به اتمام رسید. از آن زمان تا تابستان ۸۹ مراحل تایپ و دریافت اجازه انتشار به طول کشیده است.

اگرچه مترجم، ترجمه ویرایش پنجم را به تنهایی انجام داد، ولی وامدار کسانی است که یا در تهیه پیش نویس ترجمه ها شرکت داشتند و یا در کلاس های درس با نقد ترجمه ها به غنا و روان تر شدن ترجمه حاضر کمک کرده اند. دکتر حسن حق پرست، دکتر آزیتا سالاریان و آقای سوادا مارکاریان از کسانی بودند که در ترجمه های اولیه کتاب یاور بودند. دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) در بررسی و نقد کتاب همراهی داشتند. دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی دانشگاه های علوم پزشکی ایران و اصفهان در اردوی آمادگی برای المپیاد علمی سال ۱۳۸۸ در جلسات گروهی و فردی از کتاب استفاده کرده و مواردی را پیشنهاد دادند و بالاخره دوست بزرگواری که این ترجمه را مطالعه و نظرات اصلاحی مفیدی برای ویرایش آن ارایه نمود. بر خود لازم می دانم که از همه ایشان قدردانی نمایم. مرکز تحقیقات مدیریت سلامت، وابسته به پژوهشگاه علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... الاعظم (عج) یکی از مراکز علمی و پژوهشی کشور است که در حوزه مدیریت نظام سلامت پژوهش های ارزشمندی انجام داده و در ابعاد اقتصاد سلامت، فناوری اطلاعات سلامت، بهداری رزمی، مطالعات راهبردی سلامت فعالیت می کند. سپاسگزار رئیس مرکز تحقیقات مدیریت سلامت و معاون پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... و معاون امور پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که برای چاپ و انتشار کتاب نهایت همکاری را داشتند، هستم. امیدوارم کسانی که در حوزه مدیریت، اقتصاد، و سیاستگذاری سلامت در کشور در ابعاد آموزشی، پژوهشی، مدیریتی، و اجرایی تلاش می کنند بتوانند از این کتاب، بهره کافی را ببرند و به یکدیگر باری رسانند که خلاء تئوریک در مباحث سیاستگذاری کلان و برنامه های عملیاتی به تدریج از بین رفته و نظامی عادلانه، اثربخش، و کارآ برای ارایه خدمات مراقبت از سلامت برای همه شهروندان ایرانی برقرار شود؛ نظامی که در آن حفظ و ارتقای سلامت همه شهروندان محور تمامی تصمیم ها در تمامی حوزه های اداره کشور اعم از صنایع و معادن، کشاورزی، امور دارایی و

اقتصادی و غیره می باشد. مترجم قدردان تمامی کسانی است که نظرها، پیشنهادهای و انتقادهای خود را به آدرس tofighi@healtheconomics.ir می فرستند.

و کلام آخر اینکه، بی تردید ترجمه این کتاب، بدون حمایت های خانواده امکان پذیر نمی شد، سپاسگزار صبوری و حمایت های مادر گرامی، همسر بردبار و دختران مهربانم هستم.

دکتر شهرام توفیقی

عضو هیات علمی دانشگاه

مدیر دپارتمان اقتصاد سلامت، مرکز تحقیقات مدیریت سلامت

دبیر انجمن علمی اقتصاد بهداشت ایران